

TÜRK GIDA KODEKSİ ŞEKER TEBLİĞİ
(TEBLİĞ NO: 2022/10)

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı; şekerlerin tekniğine uygun ve hijyenik şekilde hazırlanması, işlenmesi, üretilmesi, depolanması, taşınması, muhafaza edilmesi ve piyasaya arzını sağlamak üzere bu ürünlere ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, yarı beyaz şeker, beyaz şeker, ekstra beyaz şeker, şeker çözeltisi, invert şeker çözeltisi, invert şeker şurubu, glukoz şurubu, kurutulmuş glukoz şurubu, dekstroz veya dekstroz monohidrat, dekstroz veya susuz dekstroz, fruktoz ile pudra şekerini kapsar.

(2) Bu Tebliğ, bu Tebliğde tanımlanan ürünlerden elde edilen şekerlemeler ve kelle şekerini kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Tebliğ, 19/2/2020 tarihli ve 31044 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Beyaz şeker: Polarizasyonu en az 99,7° Z olan saflaştırılmış ve kristallendirilmiş sakarozu,
- b) Dekstroz veya dekstroz monohidrat: Bir molekül kristal suyu içeren, saflaştırılmış ve kristallendirilmiş D-glukozu,
- c) Dekstroz veya susuz dekstroz: Kristal suyu içermeyen, kuru madde miktarı ağırlıkça en az %98 olan saflaştırılmış ve kristallendirilmiş D-glukozu,
- ç) Ekstra beyaz şeker: Polarizasyon, invert şeker içeriği ve kurutma kaybı değerleri bakımından beyaz şekerle aynı karakteristik özellikleri taşıyan ve toplam puanı en fazla 8 olan ürünü,
- d) Fruktoz: Saflaştırılmış ve kristallendirilmiş D-fruktozu,
- e) Glukoz şurubu veya glukoz-fruktoz şurubu veya fruktoz-glukoz şurubu: Nişasta veya inulinden veya bunların karışımından elde edilen besleyici değeri olan sakaridlerin saflaştırılmış ve koyulaştırılmış sulu çözeltisini,
- f) İnvirt şeker çözeltisi: Kristallendirilmiş sakarozun enzim veya asit hidrolizi ile glukoz ve fruktoza kısmen indirgenmesinden elde edilen ve invert şeker oranı kuru maddede ağırlıkça en fazla %50 olan sulu sakaroz çözeltisini,
- g) İnvirt şeker şurubu: Kristallendirilmiş sakarozun suda çözünerek hidroliz yöntemi ile kısmen indirgenmesinden elde edilen ve invert şeker oranı kuru maddede ağırlıkça %50’den fazla olan, sulu sakaroz çözeltisini,
- ğ) Kurutulmuş glukoz şurubu veya kurutulmuş glukoz-fruktoz şurubu veya kurutulmuş fruktoz-glukoz şurubu: Glukoz şurubunun, glukoz-fruktoz şurubunun veya fruktoz-glukoz şurubunun suyunun kısmen uzaklaştırılmasıyla elde edilen, kuru madde miktarı ağırlıkça en az %93 olan glukoz şurubunu,
- h) Pudra şekeri: Topaklanmayı önleyiciler katılmış olsun veya olmasın ince pulverize edilmiş beyaz şekeri,
- ı) Şeker çözeltisi: Kristallendirilmiş sakarozun suda çözülmesi ile elde edilen çözeltiyi,
- i) Yarı beyaz şeker: Polarizasyonu en az 99,5° Z olan saflaştırılmış ve kristallendirilmiş sakarozu, ifade eder.

Ürün özellikleri

MADDE 5- (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünler hakkında Ek-1’de yer alan oranlar uygulanır.

Katkı maddeleri

MADDE 6- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler hakkında, 30/6/2013 tarihli ve 28693 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Bulaşanlar

MADDE 7- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerdeki bulaşanların miktarları hakkında, 29/12/2011 tarihli ve 28157 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Bulaşanlar Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Pestisit kalıntıları

MADDE 8- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerdeki pestisit kalıntı miktarları hakkında, 27/9/2021 tarihli ve 31611 mükerrer sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Hijyen

MADDE 9- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler, 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıda Hijyeni Yönetmeliği ile 29/12/2011 tarihli ve 28157 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Mikrobiyolojik Kriterler Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Etiketleme

MADDE 10- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin etiketlenmesinde 26/1/2017 tarihli ve 29960 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği hükümleri ile birlikte aşağıdaki hususlar uygulanır:

a) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerin satışında 4 üncü maddede yer alan isimlendirmeler kullanılır.

b) Ekstra beyaz şekerlerde ürün ismi olarak “beyaz şeker” ifadesi de kullanılabilir.

c) Ön paketleme yapılmış 20 gramdan az ürünlerde, ürün net ağırlığı etiket üzerinde yer almayabilir.

ç) İvert şeker şurubu, invert şeker çözeltisi ve şeker çözeltisinde bulunan invert şeker ve kuru madde miktarı etiket üzerinde belirtilir.

d) İvert şeker şurubu kristal taneleri içeriyorsa etiket üzerinde “kristal içermektedir” ifadesi bulunur.

e) Glukoz şurubu ve kurutulmuş glukoz şurubu; kuru maddedeki fruktoz oranı ağırlıkça %5’den büyükse, ürün ismi ve bileşenleri göz önüne alınarak üründeki glukoz veya fruktoz miktarına göre, fazla miktarda olan önce yazılmak üzere, “glukoz-fruktoz şurubu” veya “fruktoz-glukoz şurubu” ve “kurutulmuş glukoz-fruktoz şurubu” veya “kurutulmuş fruktoz-glukoz şurubu” olarak etiketlenir.

f) Şeker çözeltisi, invert şeker çözeltisi ve invert şeker şurubunda ürün isimleri ile birlikte “beyaz” ifadesinin kullanılması için aşağıdaki özellikleri taşıması gerekir:

1) Şeker çözeltisi için çözelti rengi ICUMSA metoduna göre en fazla 25 IU olur.

2) İvert şeker çözeltisi ve invert şeker şurubu için ICUMSA metoduna göre iletkenlik kül değeri en fazla ağırlıkça %0,1 ve çözelti rengi ise en fazla 25 IU olur.

g) Pudra şekeri üretiminde nişasta kullanılması durumunda nişastanın varlığı ve bulunduğu maksimum miktarı etiket üzerinde açıkça görülür.

ğ) Ambalajlayıcı firma adı ve adresi ile birlikte üretici firma adı ve adresi de etikette belirtilir.

h) Bir gıdanın bileşiminde bileşen olarak yarı beyaz şeker, beyaz şeker, ekstra beyaz şekerin kullanılması durumunda bu bileşenler “şeker” olarak da ifade edilebilir.

ı) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b), (c), (d), (e) ve (ğ) bentlerinde yer alan ürünlerin adlandırmalarında ürün adlarını takiben parantez içinde elde edildikleri kaynak yazılır (Örneğin glukoz şurubu (mısır), glukoz şurubu (inulin) gibi). Bu ürünlerin bir gıdanın bileşiminde bileşen olarak kullanılmaları halinde de aynı durum geçerlidir.

Ambalajlama

MADDE 11- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin ambalajları, 5/4/2018 tarihli 30382 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemelere Dair Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Taşıma ve depolama

MADDE 12- (1) Bu Tebliğde yer alan ürünlerin depolanması ve taşınması hakkında Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinin gıdaların taşınması ve depolanması ile ilgili hükümleri uygulanır.

Numune alma ve analiz metotları

MADDE 13- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerden, 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıda ve Yemin Resmi Kontrollerine Dair Yönetmelik esaslarına göre numune alınır. Numuneler, 10/4/2002 tarihli ve 24722 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi İnsan Tüketimine Sunulan Şekerlerin Analiz Metotları Tebliği (Tebliğ No:2002/26)’nde yer alan kurallara göre analiz edilir.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 14- (1) Bu Tebliğ, “İnsan Tüketimine Sunulan Şekerlere” ilişkin ve 2001/111/AT sayılı Konsey Direktifi dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

İdari yaptırım

MADDE 15- (1) Bu Tebliğe aykırı davranışlar hakkında 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun ilgili maddelerine göre idari yaptırım uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 16- (1) Bu Tebliğ ile 23/8/2006 tarihli ve 26268 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Şeker Tebliği (Tebliğ No: 2006/40) yürürlükten kaldırılmıştır.

Uyum zorunluluğu

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce faaliyet gösteren gıda işletmecileri, 31/12/2024 tarihine kadar bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır.

(2) 31/12/2024 tarihinden önce etiketlenen veya piyasaya arz edilen ürünler raf ömrü sonuna kadar piyasada bulunabilir.

(3) Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce faaliyet gösteren gıda işletmecileri hakkında, bu Tebliğ hükümlerine uyum sağlayıncaya kadar 16 ncı madde ile yürürlükten kaldırılan Türk Gıda Kodeksi Şeker Tebliği (Tebliğ No: 2006/40) hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 17- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

[Eki için tıklayınız.](#)